

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde Wereldt gheleeft hebben

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

10. Iul. Het leven vande tvvee Hh. Susters Rusina ende Secunda, Maeghden en martelaerss. an. 260.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

S. RVFINA et S. SECVNDa sorores. Virgines et Mart.
 10. Iulij. Jan. Gnobbaert ex

HET LEVEN
V A N D E
T W E E H H. S V S T E R S
R U F I N A io. Ivl.
E N D E A. 260.
S E C V N D A
M A E G H D E N
ende Martelaerffen.

De heplighe maeghden ende martelaerffen Ru-^{Vv} ^{onde} fina ende Secunda hebben susters gheweest / en ^{Registers.} zyn tot Roomen ghebozen van seer edelen geslachte: haren vader was ghenaemt Asterius / ende hare moeder Aurelia. Sy warē ten houwelijck beloest aen twee edel-mannen / den eenen ghe- noemt Armentarius / ende den anderen Verinus / die in de vervolghinghe van Valerianus ende Gallienus dooz vreesse verlieten het gheloobe van I E S V S Christus; ende wilden hunne bruyden Rufina en Secunda raden 't selve oock te doen: maer al waren sy vrouwen / ende upt der naturen kraanc; nochtans waren sy vromer dan de mannen / ende volstandigher in het gheloobe. Ende om dat niet te verliefen / namen sy vooz haer / upt Roomen te trecken op een hups / dat sy in Toscana hadden. Sy ghinghen upt Roomen / ende hare bruydegoms waer- schouwden 't selve aen eenen Grave / ghenoemt Arche-^{Sp woorden} laus; die haer met ghewapent volck volghde; ende ach-^{ghebanghen} terhaelde haer ontrent vier mylen van Roomen; ende ^{ende in den} leverde haer over aen Junius Donatus / Obersten van ^{karcker} de stadt; die haer van malckanderen dede schepden / ^{ghewoopen} ende in den karcker ledden. Sy wilde Rufina eerst in het besonder beproeben / ende haer in 't vriendelijck vooz- houden haren edeldom / jonckheyt / schoonheyt / ende de ghe-

Stoecke ant-
woorde van
Rufina.

ghenuchte die sy mocht hebben met haren bruydegom:
waerom hy haer dede op den derden dagh voor synen
slechters-stoel komen/en seide tot haer: Hoe komt dat
ghy / naerdemael ghy van soo edelen af-kompste zyt / u
soo seer laet vernederen / ende te vreden zyt met eenen
soo slechten ende verwozen staet: soo dat ghy gheloofst/
ende u laet voor-staen veel beter in een ghevanghenisse
gesloten / dan vry te zyn / ende met uwen bruydegom te
verbljden: **De heylighe Rufina andtwoorde:** Dese gevan-
ghenisse sal een eynde hebben, ghelijck oock sullen dese
banden, en door dese gevangenisse en dese banden sal ick
tot de glorie komen, die nimmermergeen eynde en heeft.
De Stadhouder seide: Ic bidde u / verlaet u valsch voor-
nemen / en doet de Goden sacrificie / op dat ghy langhen
tijdt met uwen bruydegom mooght op deser aerden le-
ven; oft anders sult ghy seer kortz dooz tormenten u le-
ven eynden. **De H. Maget seide:** Te vergeefs, o Iunius,
zijt ghy u met spreken vermoyende: meynt ghy my met
woorden te verwinnen? ghy beloest my (soo ick hoore)
twee onprofijtelycke saecken, ende noch een daer by, die
gheheel onseker is. In den eersten, ghy wilt dat ick de
Goden aenbidde: waer't dat ick dat dede, ick soude mijn
ziele dooden. Ten tweeden, soo wilt ghy dat ick eenen
man trouwe, die my alreede tot eenen bruydegom is ge-
geven; dit en kan oock in der eeuwigheydt niet dueren:
want ick om gheen saecken ter wereltd en wil verlaten
die onsprekelycke vreught van die heylige maeghdelyc-
ke suyperheydt. Ten derden, beloest ghy my dat ick veel
jaren met mijnen bruydegom sal leven; het welck oock
gheheel onseker is: want ghy, noch ick niet en kunnen
weten oft wy morghen vroegh sullen levendigh zyn.
Den Stadhouder seide: Dwee woorden sullen haest een
eynde hebben / als ghy tot de tormenten sult komen;
daerom bepeyst u wel / ende verandert uwen sin / oft an-
ders sult ghy seer haest met tormenten u leven eynden/
daer ghy nochtans seer langhen tijdt kont leven. **De H.**
Rufina andtwoorde: Ick ben ghedaechtrigh dat ick u hebbe
begrepen in 't ghene dat ghy eerst qualijck seyde; ende nu
seght ghy wederom, dat ick langhen tijdt kan leven; ick
segghe u klaerlijck, dat ons leven is onseker, ende sal een
eynde hebben; daerom is 't een seer goede saecke dat men
neerstigheyt doet om het levē te verkrijgē dat geen eynde
en heeft; alsoo ons *Christus* selfs leert. Laet ons dan sijne
leere

leere naer-volghen. **W**it al niet teghenstaende / soo heeft Junius noch sijn beste gedaen / om de **M**aghet haren sinte veranderen / haer biddende en radende / dat sy soude willē met haren bruydegom woonen / en hare **C**hristenheyt verlaten. **D**e **H.** **M**aget seide: Laer ghy u voorstaen, Junius, dat ick eenen sterffelijcken bruydegom beminne, soo zijt ghy seer verdooft, **C**hristus alleen is mijnen bruydegom: op hem alleen is mijn betrouwen; want ick hem akrede hebbe my selven op-gheoffert ende reynigheyde beloest: en laet u niet voorstaen, dat ghy my met woorden sult vervaert maken; want ick soo cranck in mijn geloo-ve niet en ben, dat ick mijnen Godt, ende mijnen bruydegom **I**esus **C**hristus soo sal verlaten. **D**en **S**tadthouder dit siende / dat hy dat onwinneelick herte / t welck gewapent was met eene stercke liefde van repnigheyt / en met t gheloove Christi, niet en konde verwinnen / noch met ghewelt / noch met listen; soo dede hy **S**ecunda voor hem komen / om dat **R**ufina hare suster in hare teghenwoordigheyt gegeesselt soude worden; ende dat sy dooz vreesse van dierghelijcke castijdinghe / haer sonde begheven tot sijnen wille. **M**aer alsoo **S**ecunda sagh dat hare suster ghegeesselt wierdt / ende datmen haer niet aen en tastede; wiert sy ontfeken met een groote begheerte om voor Christus te sijden; en keerde haer met groote vroomicheyt tot den **R**echter; segghende tot hem met luyder stemmen: **W**at doet ghy, boosen mensche ende vyant van alle deught? **V**aerom vereert ghy mijne suster, ende laet my achter, om dat ick niet deelachtigh en soude zijn van hare glorie ende croone? **D**en **O**versten antwoorde: **M**y dunckt dat ghy dwaes zijt als uwe suster. **S**ecunda seide: **I**ck en ben niet dwaes, noch oock mijne suster; maer sy ende ick zijn Christenen: ende t is recht dat wy beyde gegeesselt worden; aenghesien wy beyde gelooven ende belijden **C**hristum: want de deught der Christenen groeyt met het geestelen, ende verwerft dies te meerder croone der eeuwiger glorien, hoe dat de slaghen der tijdelijcker tribulatiē meerder geweest hebben, met welke sy gheoeffent worden. **A**lsoo den **O**versten haer daer na vermaende dat sy by hare bruydegoms soude leven; ende sy eben volstandigh bleven / liever hebbende te sterben / dan haren maeghdom te verliesen; soo vragghede haer den **R**echter / wat sy souden doen / indien sy teghen haren wille ende met geweld verlozen t ghene dat

Groote vromicheyt
moedigheyt
van Secunda.

sy soo seer beminden? Secunda antwoorde: Eene Maget en kan haren maeghdom ende de suyverheydt haerder zielen niet verliezen, indien sy selve niet en verlaet de rechtveerdigheyt. Het ghewelt ende overlast, datmen eenem maget aendoet, is haer een torment, ende het torment vermeerderd den loon ende croone. Daerom doet al dat ghy wilt, bereyt het vyer, het svveert, de geesselen, de roeden, stocken ende steenen: vvant hoe ghy de tormenten meerder maeckt, soo veel te meer vermeerderd ghy de glorie.

Sp en woorden niet beschadicht van ziedende olie.

Handwritten marginal note in a smaller script, possibly a library or archival mark.

Den Riechter dede haer woypen in eenen donckeren karcher; ende dede daer mest brenghen / om haer te quellen met den stanck: maer onsen Heere veranderde dat in eenen seer sorten geur / tot groote veruoeginghe vande **H.** maeghden: ende inden selven karcher verschyn eene wonderlijcke ende hemelsche claerheyt. Sy wurden daer upt ghebrocht door het bevel vanden rechter / ende ghestelt in een badt ende cuppe vol siedende olie: maer hebbende daer inne geweest twee uren lanck / en wurden sy niet beschadicht / maer wurden verkoelt ende vermaecht. Waer af den Riechter verwondert zijnde / dede haer leyden na de Rivièrre Tiber / die midden door de stadt Roomen loopt; ende dede haer daer inne woypen / met eenen grooten steen aenden hals ghebonden. De maeghden ginghen ontrent een halve ure lanck hoven over het water sonder te sincken / noch nat te worden; singende ende lobende den Heere / ende verkonighende sijne wonderlijckheden ende triumphen.

Junius dit wonder hoorende / is seer verbaest geweest: waerom hy den Graef Archesilaus by hem heeft doen komen / ende seyde tot hem: De twee maeghden die ghy voor mijnen rechter-stoel hebt over ghegheben, oft het zyn warachtige tooberaersse / oft sy zyn dienstmaeghden ende heplighen vanden warachtighen Godt; doerom wilde ick wel / dat ghy selfs den last aenveerde / ende hare sake met verstant examineerde: soo mooght ghy haer los en vry laten; oft wel (ist dat u goet dunckt) dootse door tormenten sterben. Archesilaus is te vreden gheweest / ende heeft de sake aenveert: hy heeft terstont sonder meer tot sight te nemen op haer misdaet / bevolen datmensse leyden soude buypen de stadt op een plaetse / die ghenoeemt is Buxo, vry n vlen van Roomen; ende dat albaer d'eene soude onthooft worden; ende de andere

andere het hooft ghecloven ; 't welck alsoo gheschiedt is : ende de lichamen wierden daer onbegraven ghelaten / om vande wolven ghegheten te worden.

Maer de heylighe maeghden openbaerden haer seer claer-blinckende aen eene edele vrouwe van Roomen / die vrouwe was van die erbe / daer hare lichamen waren : welke heydensch was / gheuoemt Plautilla ; ende sy vermaenden haer / dat sy Christen soude worden / ende de hare lichamen op-nemen ende begraven ; belovende dat sy daer door vercrijghen soude den loon ende salicheyt / die sy vercreghen hadden. Plautilla dede alsoo : sy ghingh derwaerts ; ende vindende de lichamen vande heylighe maeghden sonder eenighen stanck oft hindernisse / maecte sy haer op die plaetse een graf : alwaer sy eenighe jaren laghen ; ende wierden daer na inde stadt ghebrocht / ende ghelept inde Kercke van S. Jan van Lateranen / op de plaetse die-men noemt Constantina-na / by de vonte van Constantinus.

Van dese twee heylighe ghesusters maeghden ende martelaerssen wordt inde H. kercke loffelijcke memozie gehouden. Van dese staet aldus geschreven in het Martelaers boeck van Roomen : Tot Roomen de gheboorte van *Rufina* ende *Secunda*, heylige maeghden ende martelaerssen ghesusters, die inde vervolghinghe van Valerianus ende Gallienus zijn ghepijnt ende ghetormenteert gheweest ; en ten laetsten is d'eene het hooft gekloven, ende d'andere onthooft : ende soo gheluckighlijck naer den Hemel ghereyft. Hare heylige lichamen zijn seer eerlijck begraven inde kercke van S. Jan van Lateranen, beneffens de H. Vonte.

Sp openbaerden na hare doodr aen Plautilla.

Martyrol.
Rom.
10. Jul.